

جامعه‌شناسی ورزش

تالیف و گردآوری

مهدی صباغ لنگرودی

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان)

و

احمد دورودیان

۱۳۸۹

سرشناسه	: صباغ لنگرودی، مهدی، ۱۳۲۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: جامعه‌شناسی ورزش / تألیف و گردآوری مهدی صباغ‌لنگرودی و احمد دورودیان.
مشخصات نشر	: اصفهان: دانشگاه آزاد اسلامی (خوراسگان)، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱ج (بدون شماره‌گذاری)، جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۹۶۲-۱۰۰۰-۳۸۲-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: ورزش - جنبه‌های اجتماعی
شناسه افزوده	: دورودیان، احمد
شناسه افزوده	: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان
رده بندی کنگره	: ۷۰۶/۷۰۶/۵۵۷:ص ۲۲ ج ۲ ۱۳۸۹
رده بندی دیویی	: ۳۰۶/۳۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۰۲۷۸۹

نشانی: اصفهان - خیابان جی - صندوق پستی ۸۱۵۹۵-۱۵۸

تلفن: ۰۳۱۱-۵۳۵۲۰۰۹ و فاکس ۰۳۱۱-۵۳۵۲۰۶۰

Email: info@khuif.ac.ir

جامعه‌شناسی ورزش

تألیف: مهدی صباغ لنگرودی - احمد دورودیان

ناشر: انتشارات دانشگاه اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)

صفحه آرای: فاطمه شاهنظری

طراحی جلد: مهرداد خلیفه

چاپ: چاپ و نشر کنکاش

تعداد: ۲۰۰۰ جلد نوبت چاپ: اول / وزیری

تعداد صفحات: ۲۲۶ صفحه تاریخ نشر: ۱۳۸۹

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۲-۱۰۰۰-۳۸۲-۰ ISBN: 978-964-10-0482-0

فهرست مطالب

۱	فصل اول: کلیات
۱	۱- تعریف جامعه‌شناسی
۶	۱-۱- تقسیم‌بندی جامعه‌شناسی
۷	۱-۲- جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی
۸	۱-۳- وظیفه جامعه‌شناسی و اهداف آن
۹	۱-۴- شاخه‌های علم جامعه‌شناسی (اتمار - ۱۹۹۹)
۱۰	۱-۵- عملکرد علم جامعه‌شناسی (دیتز - ۱۹۹۲)
۱۳	فصل دوم: جامعه‌شناسی ورزش
۱۳	۲- مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی ورزش
۱۷	۲-۱- تعریف و تاریخچه جامعه‌شناسی ورزش
۲۰	۲-۲- عملکرد جامعه‌شناسی ورزش
۲۰	۲-۳- وظایف جامعه‌شناسی ورزش
۲۲	۲-۴- پیوند جامعه‌شناسی ورزش با اقتصاد و روانشناسی و علم تاریخ انسان‌شناسی (دیتز - ۱۹۹۲)
۳۷	فصل سوم: انگیزه ورزش و طبقات اجتماعی
۳۷	۳- تقسیم طبقات اجتماعی در آلمان (دیتز - ۱۹۹۲)
۲۸	۳-۱- جایگاه اجتماعی افراد در رابطه با عضویت در باشگاه‌های ورزشی آلمان (دیتز - ۱۹۹۲)
۳۱	۳-۲- عضویت در باشگاه‌های ورزشی و ارتباط آن با قشر اجتماعی افراد (دیتز - ۱۹۹۲)
۳۱	۳-۳- انگیزه فعالیت ورزشی افراد در باشگاه‌ها
۳۳	۳-۴- انگیزه ورزش کردن افراد جامعه در آلمان
۳۵	۳-۵- ورزش و رابطه آن با موقعیت و شرایط شغلی افراد در آلمان (دیتز - ۱۹۹۲)
۳۵	۳-۶- علل پرداختن به ورزش
۳۶	۳-۸- رابطه سن و علاقه مندی به ورزش در آلمان (اتمار - ۱۹۹۹)
۳۷	۳-۹- تملق اقشار مختلف جامعه آلمان به ورزش (دیتز - ۱۹۹۲)
۳۸	۳-۱۰- ارزش‌های اجتماعی و رابطه آن با ورزش کردن
۴۱	فصل چهارم: ورزش و اقشار اجتماعی
۴۱	۴- تعریف علم ورزش

۴۳	۱- ۴- نقش و اهمیت ورزش در جامعه
۴۵	۲- ۴- ورزش همگانی و دسته جمعی در وقت‌های آزاد
۴۸	۳- ۴- ورزش کردن تحت پوشش باشگاه و برای کسب قهرمانی
۴۹	۴- ۴- ورزش حرفه‌ای و شرایط برگزاری آن
۵۱	۵- ۴- ورزش عمومی در آلمان (دیتز- ۱۹۹۲)
۵۲	۶- ۴- ارتباط ورزش قهرمانی و حرفه‌ای با طبقات اجتماعی
۵۷	۷- ۴- سهم دانش آموزان و دانشجویان و فعالیت‌های ورزشی آنان در رشته‌های مختلف
۶۱	فصل پنجم: سیاست، فرهنگ، اقتصاد و ورزش
۶۱	۵- سیاست و ورزش
۶۵	۱- ۵- گسترش پیوند ورزش با سیاست
۶۸	۲- ۵- نقش رسانه‌های گروهی و فرهنگ در ورزش
۷۰	۳- ۵- رابطه بین مذهب، ایندولوژی و ورزش
۷۳	۴- ۵- رابطه بین ورزش و اقتصاد
۷۶	۵- ۵- رابطه ورزش با اقتصاد و ایجاد گسترده آن
۷۹	۶- ۵- رابطه ورزش با اقتصاد و لیگ سراسری فوتبال آلمان (بوندرس لیگا)
۸۲	۷- ۵- حوادث اقتصادی پشت پرده جام جهانی فوتبال ۲۰۰۶ آلمان
۸۵	۸- ۵- حمایت کنندگان مالی مسابقات جهانی فوتبال سال ۲۰۰۶ آلمان
۸۶	۹- ۵- ایران از جهانی شدن فوتبال چه سودی برد؟
۸۸	۱۰- ۵- تعریف صنف و اتحادیه حمایت کنندگان مالی باشگاه‌های ورزشی
۸۹	۱۱- ۵- نقش تلویزیون و رسانه‌های گروهی در امر تبلیغات کالاهای شرکت‌های تجاری
۹۱	۱۲- ۵- سندیکا و اتحادیه حمایت کنندگان مالی باشگاه‌های و عملکرد آن
۹۲	۱۳- ۵- سندیکای حمایت کنندگان مالی باشگاه‌ها
۹۳	۱۴- ۵- سازماندهی و مدیریت ورزش
۹۵	فصل ششم: اهمیت تماشاگران و نقش خشونت در ورزش
۹۵	۶- نقش و اهمیت تماشاگران در امر ورزش
۱۰۱	۱- ۶- انگیزه و خواسته‌های تماشاچیان برای دیدن مسابقات ورزشی
۱۰۱	۲- ۶- رفتار تماشاچیان ورزشی در استادیوم ورزشی
۱۰۲	۳- ۶- نقش و سیستم اجتماعی ورزش در رابطه با تماشاچیان
۱۰۴	۴- ۶- روانشناسی خشونت

۵-۶- خشونت	۱۰۶
۶-۶- تعریف خشونت ازدیدگاه جامعه‌شناسی	۱۰۸
۶-۷- جامعه‌شناسی ریشه‌های خشونت	۱۱۱
۶-۸- خشونت نوجوانان وجوانان درجامعه آلمان وآمریکا	۱۱۴
۶-۹- قبول کردن خشونت به عنوان واقعیت جامعه مدرن	۱۱۵
۶-۱۰- خشونت تماشاگران فوتبال دراستادیوم ورزشی	۱۱۶
۶-۱۱- خشونت در ورزش به چه صورت شکل می‌گیرد؟	۱۲۱
۶-۱۲- نظریه‌های مختلف در مورد خشونت در ورزش	۱۲۲
۶-۱۳- تدابیر امنیتی برای مقابله با آشوبگران فوتبال در جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان	۱۲۵
۶-۱۴- نقد و بررسی تماشاگران جوان فوتبال در رابطه با خشونت در ورزشگاه‌ها	۱۲۶
۶-۱۵- ریشه لغت اوباشگری در ورزش (فوتبال)	۱۲۹
فصل هفتم: برده داری نوین، نژاد پرستی و ورزش	۱۳۵
۷- برده داری نوین در عرصه ورزش فوتبال	۱۳۵
۷-۱- رابطه ورزش با خواسته‌های دست راستی، ناسیونالیستی وفاشیستی در استادیوم‌های ورزشی	۱۳۷
۷-۲- تعریف دست راستی‌های افراطی وناسیونالیستی - فاشیستی	۱۳۸
۷-۳- تعریف شبه فرهنگ بر مبنای تعریف کارل هاینز هیلمن	۱۴۰
۷-۴- تمایلات و خواسته‌های دست راستی - فاشیستی در استادیوم‌های ورزش اروپا	۱۴۱
۷-۵- خواسته‌های سیاسی، ملی، ناسیونالیستی افراطی وفاشیستی از طریق ورزش	۱۴۶
۷-۶- معضل خصوصیات نژادپرستانه در میدان‌های ورزشی در مقابل ورزشکاران خارجی (سیاه‌پوست)	۱۴۸
در لیگ سراسری انگلستان	۱۴۸
۷-۷- تبعیض نژادی در فوتبال حرفه‌ای انگلستان	۱۵۰
فصل هشتم: مددکاران اجتماعی در ورزش و رابطه جامعه‌شناسی ورزش با روانشناسی ورزش	۱۵۵
۸- همکاری مددکاران اجتماعی باتماشاچیان آشوبگر در آلمان	۱۵۵
۸-۱- تاریخچه همکاری مددکاران اجتماعی با آشوبگران فوتبال	۱۵۸
۸-۲- طرح وبرنامه ریزی پروژه ملی در رابطه با ورزش و امنیت در استادیوم‌های ورزشی	۱۵۸
۸-۳- وظایف وهماهنک ساختن مراکز تربیتی - اجتماعی	۱۵۹
۸-۴- همکاری نهادهای ورزشی جوانان در رابطه بامددکاران اجتماعی و تماشاگران فوتبال	۱۶۱
۸-۵- تحت پوشش قراردادن مناطق مربوطه در رابطه با همکاری با مددکاران اجتماعی	۱۶۱
۸-۶- همکاری باشگاه‌های ورزشی بامددکاران اجتماعی	۱۶۴

۸-۷	سمینارهای مشترک مددکاران اجتماعی و فدراسیون فوتبال آلمان و هلند.....	۱۶۶
۸-۸	پایه گذاری مصوبات، قوانین جدید و معرفی آن‌ها.....	۱۶۶
۸-۹	ترازنامه و آینده نگری نسبت به بازدهی و عملکرد این طرح.....	۱۶۷
۸-۱۰	همکاری نزدیک جامعه‌شناسی ورزش باروان‌شناسی ورزش.....	۱۶۷
	فصل نهم: دوپینگ و اخلاق در ورزش.....	۱۷۳
۹	واقعیت تلخ دوپینگ کردن در امر ورزش.....	۱۷۳
۹-۱	ورزش در رابطه با معضل موادنیروزا (دوپینگ).....	۱۷۵
۹-۲	دوپینگ کردن ورزشکاران ایرانی.....	۱۸۳
۹-۳	نگاهی کوتاه به تاریخچه مصرف دوپینگ.....	۱۸۴
۹-۴	استفاده از مواد نیروزا (دوپینگ) و ورزشکاران آماتور.....	۱۸۵
۹-۵	آیا اخلاقیات در ورزش وجود دارد؟.....	۱۸۷
۹-۶	دفاع از روح و الای اخلاق ورزشی.....	۱۸۸
۹-۷	شکل گیری خصوصیات اخلاقی، پهلوانی و اجتماعی افراد در رابطه با ورزش کردن.....	۱۸۹
۹-۸	اصول اخلاقی.....	۱۹۰
۹-۹	پهلوان کیست؟.....	۱۹۱
۹-۱۰	پوریای ولی سمبل جوانمردی و اسطوره پهلوانی.....	۱۹۲
۹-۱۱	غلامرضا تختی پهلوان اسطوره‌ای ایران.....	۱۹۲
۹-۱۲	نقش ورزش حرفه‌ای در کمرنگ شدن خصوصیات اخلاقی - پهلوانی.....	۱۹۳
	فصل دهم: ورزش و رسانه‌های گروهی و نقش ورزش در هویت پذیری افراد.....	۱۹۷
۱۰-۱	صداقت رسانه‌های گروهی در امر ورزش تا چه اندازه می‌باشد؟.....	۱۹۷
۱۰-۲	شکل گیری هویت نوجوانان و جوانان در جامعه.....	۲۰۱
۱۰-۳	الگوسازی در ورزش.....	۲۰۲
۱۰-۴	نقش ورزشکاران ملی بر روی جوانان به عنوان الگوی ورزشی - فرهنگی و سیاسی - اجتماعی.....	۲۰۵
	«خلاصه».....	۲۰۷
	منابع.....	۲۱۱
	منابع فارسی.....	۲۱۲
	روزنامه‌ها و مجلات.....	۲۱۳
	واژه‌های کلیدی جامعه‌شناسی ورزش.....	۲۱۴

علم جامعه‌شناسی، مردم، گروه‌ها، اشخاص و فعالیت‌های انسان را تحت عنوان رفتار اجتماعی، گروه‌ها و آداب و رسوم و نظم اجتماعی مورد توجه قرار می‌دهد. جامعه‌شناسی علمی است که به بررسی نهادهای اجتماعی نظیر مذهب، خانواده، حکومت و تعلیم و تربیت و تفریح علاقه‌مند است.

جامعه‌شناسی، تاثیر نهادهای اجتماعی بر فرد، رفتار اجتماعی و ارتباطات انسان در گروه و یا در یک نهاد و چگونگی تاثیر نهادها بر انسان و ارتباطات درونی و متقابل نهادهای اجتماعی چون ورزش، تربیت، مذهب و سیستم سیاسی و حکومتی را مورد بررسی قرار می‌دهد. ورزش، ارزش‌ها، ساختار و نیروهای محرکه جامعه را نشان می‌دهد و ویژگی‌های اجتماعی را منعکس می‌سازد.

ابعاد گسترده ورزش به عنوان بُعد مهمی از روند زندگی و تاثیر ورزش بر رفتار انسان و نهادهای اجتماعی تشکیل دهنده جامعه و زمینه فرهنگی جامعه موجب شده تا که مریان تربیت بدنی و جامعه‌شناسان برای مطالعه این مقوله توجه بیشتر مبذول دارند.

انجام پژوهش در مورد موضوع جامعه‌شناسی ورزش و ابعاد مختلف آن تا بحال کمتر مورد توجه قرار گرفته است و تحقیقاتی که تاکنون در این باره انجام پذیرفته، قابل ملاحظه و کافی نبوده است. اغلب نتایج و آمارها با معیارهای تعیین شده مغایرت دارد و بندرت می‌توان پیش‌بینی‌ها و مسایل ایدئولوژیک را از نظر علمی مورد تایید قرار داد.

برای اینکه بتوانیم مشکلات جامعه‌شناسی ورزش را بهتر مورد نقد و بررسی قرار دهیم، نیاز به آگاهی کامل به روابط اجتماعی و همچنین شناخت کافی از زیرساخت‌های اجتماعی - اقتصادی و از جهتی روش صحیح کار تحقیقی پژوهشی داریم. از این طریق می‌توان، ابعاد کار پژوهشی جامعه‌شناسی ورزشی را به بهترین شکل گسترش داد و از دیدگاه‌های مختلف علمی به این موضوع پرداخت. امروزه جامعه‌شناسی ورزش نیاز مبرم به همکاری با علوم دیگر دارد و لازم است حیطه کاری خود را با سایر رشته‌های علوم اجتماعی - فرهنگی - اقتصادی توسعه دهد و روند تکاملی خود را طی نماید. جامعه‌شناسان ورزش از طرح‌ها و تدابیر تحقیقی جامعه‌شناسی در بررسی رفتار فرد و گروه در محیط ورزشی استفاده می‌کنند و شناخت تاثیر، ارتباط اجتماعی، تجارب پیشین اجتماعی و وضعیت اجتماعی فعالیت‌های ورزش بر رفتار افراد و گروه ورزشی را مدنظر دارند.

ارتباط ورزش با سیاست، ورزش و مذهب، وضعیت اقتصادی جامعه، شکل و فرم سیستم تربیتی، فرهنگی، خشونت در ورزش و در بین تماشاگران، معضل استفاده از مواد نیروزا (دوپینگ)، ورزش مدارس و دانشگاه، استعدادیابی و غیره در چارچوب و حیطه کاری جامعه‌شناسی ورزش قرار دارد.

جامعه‌شناسی ورزش هنوز نهالی است که باید سخت مورد توجه قرار گیرد تا بتواند به تکامل و باروری خود برسد.

مهدی صباغ لنگرودی
احمد دورودیان

www.ketab.ir